

Esas Sayısı : 2006/24 (Siyasî Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2009/46

Karar Günü : 10.11.2009

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Bağımsız Türkiye Partisi 2005 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca, Tülay TUĞCU, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, A.Necmi ÖZLER, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün katılımıyla 27.02.2007 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

“Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle” karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 2005 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Bağımsız Türkiye Partisi 2005 yılı gelirleri toplamının 165.737,19.-YTL, giderleri toplamının 200.228,82.-YTL olduğu ve 47.774,76.-YTL borç ile 7.942,91.-YTL nakit mevcudunun 2006 yılına devrettiği anlaşılmaktadır.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezinin 2005 yılı gelirleri toplamı olan 75.100.-YTL'nin tamamı bağış ve yardımlardan oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezinin 2005 yılı defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, gelirlerinin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Gelirleri

Parti il örgütlerinin gelirleri toplamı 90.637,19.-YTL'nin tamamı bağış, aidat ve diğer gelirlerden oluşmaktadır.

İl örgütlerinin kesinhesap çizelgelerinin gelir bölümünde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezinin giderleri 117.443,57.-YTL olarak gösterilmiştir.

Bunun 50.769,19.-YTL.si kira gideri, 11.875,41.-YTL.si işçi ücreti, 2.547,27.-YTL.si SSK işveren payı ödemesi, 24.546,28.-YTL.si çeşitli gider, 27.705,42.-YTL.si 2004 yılından devreden borç ödemelerinden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezinin 2006 yılına devreden nakit mevcudu 90,97.-YTL.dir.

Genel Merkezin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda belirtilen dışındaki giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 70. maddesinin bir ve ikinci fıkralarında,

“Siyasi partilerin giderlerinin amaçlarına aykırı olamayacağı,

Bir siyasî partinin bütün giderlerinin, o siyasi parti tüzelkişiliği adına yapılacağı” ve aynı Kanun'un 75. maddesinin dördüncü fıkrasında ise; “Anayasa Mahkemesi denetimi sonunda, o siyasi partinin gelir ve giderlerinin doğruluğuna ve kanuna uygunluğuna veya kanuna uygun olmayan gelirler ile giderler dolayısıyla da bunların Hazineye gelir kaydedilmesine karar verileceği” hükümleri yer almıştır.

Gelir vergisi stopajına ait gecikme zamları parti bütçesinden ödenmiştir.

Gecikme Zammına İlişkin Liste

Yevmiye tarih-No	Mahiyeti	Tutar
10.8.2005/42	Gelir vergisi stopajı gecikme zammı	390,8
31.12.2005/64	Gelir vergisi stopajı gecikme zammı	363,08

753,88

Gecikme zammının parti bütçesinden ödenme nedeninin Parti yetkililerine sorulması üzerine verilen cevapta, Parti'nin Devlet yardımı almadığı ve imkanlarının çok kısıtlı olduğu ve kasada para olmaması nedeniyle gecikme zamlarının parti bütçesinden ödendiği ifade edilmiştir.

Vergi ve sigorta primlerinin zamanında ödenmemesini parti yetkilileri kendi kusurlarına bağlı olmadığını söylemiş iseler de, parti yetkililerinin kanuni yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve ödemelerin zamanında yapılması için gerekli tedbirleri almaları gerekir. Aksi halde bu tedbirlerin alınmaması sonucu oluşacak faiz ve gecikme zamları parti bütçesinden ödenecektir ki bunu kabul etmek mümkün değildir.

Parti görevlilerinin vergi ile ilgili yükümlülüklerini zamanında yapmamaları sonucu oluşan gecikme zammından parti tüzel kişiliğini sorumlu tutma imkanı bulunmamaktadır. Bu ödemelerin kişisel sorumluluk kapsamında olduğu açıktır.

Açıklanan nedenlerle gecikme zammı tutarlarının parti amaçlarına uygun ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış bir harcama olarak kabul edilmesi mümkün görülmediğinden 2820 sayılı Kanun'un 70. maddesine aykırı olarak yapılan toplam 753,88.-YTL ödemenin, aynı Kanun'un 75. maddesi hükmü uyarınca Hazine'ye irad kaydedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütlerinin giderleri toplamı 82.785,25.- YTL'nin tamamı genel yönetim giderlerinden oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin 2006 yılına devreden nakit mevcudu ise 7.851,94.- YTL'dir.

İl örgütleri kesinhesap çizelgelerinin gider bölümü üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

C- Parti Mallarının İncelenmesi

Bağımsız Türkiye Partisi'nin 2005 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede,

Parti'nin 2005 yılında herhangi bir taşınmaz mal ve değeri 100.-YTL.yi aşan taşınır mal ve menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV-SONUÇ

Bağımsız Türkiye Partisi'nin 2005 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

1- 2820 sayılı Yasa'nın 70. maddesine aykırı olarak partinin amaçlarına uygun olmayan ve parti tüzel kişiliği adına yapılmış harcama olarak kabulü mümkün görülmeyen 753,88.-YTL karşılığı Parti malvarlığının, 2820 sayılı Yasa'nın 75. maddesi uyarınca Hazine'ye gelir kaydedilmesine,

2- Parti'nin 2005 yılı kesinhesabında gösterilen 165.737,19.-YTL gelir ve 200.228,82.-YTL gider ile 2006 yılına devreden 47.774,76.-YTL borç ve 7.942,91.-YTL nakit mevcudunun Hazine'ye irad kaydedilenler dışında kalan bölümünün eldeki bilgi ve belgelere göre doğru ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

10.11.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Haşim KILIÇ

Başkanvekili
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Sacit ADALI

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
A. Necmi ÖZLER

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Şevket APALAK

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ